

BESLUT

2020-09-23 Dnr: 20/02356

SAKEN

Lilla Aktuellt, SVT Barn, 2020-05-29, inslag om ett nytt mobilnät; fråga om opartiskhet, saklighet och bestämmelsen om otillbörligt gynnande

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet eller mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

INSLAGET

Inslaget handlade om femte generationens mobilnät (5G) och inleddes med att en nätexpert på ett telekombolag visade en 5G-antenn för en reporter. Sedan intervjuade reportern en teknologireporter vid Sveriges Television AB (SVT) som förklarade vad 5G innebar. Därefter sades bland annat följande.

(Speakerröst) – Men i flera länder har människor faktiskt försökt stoppa 5G genom att tända eld på mobilmaster. De här personerna tror att strålningen från 5G-antennerna är farlig och kan göra så att man kan få corona eller bli sjuk. (Reporter) – Men är 5G farligt då? (Teknologireporter) – De seriösa forskarna är eniga om att nej. Och de myndigheter som vi har i Sverige som har till uppgift att hålla koll på det här, de säger också att det finns ingenting farligare med 5G än 4G, och 4G är inte farligt heller. (Reporter) – Men varför blir det då så mycket rykten om att det skulle vara farligt? (Teknologireporter) – [...] man kan ju inte känna radiostrålar och annat så det man inte ser [...] är alltid lite läskigt.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anför sammanfattningsvis följande.

- Det var oetiskt att sända ett inslag om 5G i ett barnprogram.
- Det var fel att låta en representant för ett telekombolag marknadsföra 5G. Att programmet riktar sig till barn gör det extra allvarligt.
- Det var felaktigt att påstå att 5G är ofarligt och att seriösa forskare är eniga om detta. Det finns många seriösa forskare som hävdar motsatsen.
- Det var felaktigt att påstå att människor inte kan känna av radiostrålar.

- Det stämmer inte att 5G-motståndare tror att ”man kan få corona” av 5G. De hävdar att 5G kan skada immunförsvaret och därmed öka risken för bland annat virussjukdomar.
- Teknologireportern borde inte ha hänvisat till svenska myndigheter eftersom dessa inte är opartiska i frågan om elektromagnetisk strålning.
- SVT tog i och med inslagets utformning ställning i en kontroversiell fråga.
- Inslaget innebar förtal och ärekränkning av de som protesterat mot 5G.

Några av anmälarna hänvisar även till externa webbsidor och forskningsrapporter som enligt dem bland annat visar på riskerna med elektromagnetisk strålning.

Anmälarna har även anmält sändningar bland annat den 28 maj 2020, 1 juni 2020 och 3 juni 2020 samt sändningar på SVT:s webbplats. Granskningsnämnden har mot bakgrund av anmälningarna granskat ett inslag som sändes i SVT Barn den 29 maj 2020.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har granskat det aktuella inslaget mot bakgrund av anmälningarna. Enligt nämndens bedömning strider inslaget inte mot kraven på opartiskhet och saklighet eller mot bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande.

Nämnden tillämpar bestämmelserna i radio- och tv-lagen och i programföretagets sändningstillstånd. Det ingår inte i nämndens uppgifter att pröva frågor om förtal eller ärekränkning. Denna del av anmälarnas kritik lämnas därför utan åtgärd.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andre vice ordförande
Ulrik von Essen efter föredragning av Alva Fredman Klockar.

På granskningsnämndens vägnar

Ulrik von Essen

Alva Fredman Klockar

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.